

Lekcja wiedzy o społeczeństwie w dniu 7 kwietnia 2020 r.
 Tematyka przeznaczona jest na dwie jednostki lekcyjne.

Proszę, aby uczniowie zapisali temat lekcji:

Temat: **Władza wykonawcza w Polsce w świetle Konstytucji.**

Uczniowie zapoznają się z treścią Konstytucji RP – rozdział V i VI. Można do tego wykorzystać dostęp do wersji online na stronie Sejmu RP: <https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>

Notatka do lekcji:

	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej - najwyższy przedstawiciel RP i gwarant ciągłości władzy państwowej	Rada Ministrów (rząd) i Prezes Rady Ministrów (premier)
wybór	w drodze wyborów bezpośrednich; prawa wyborcze: - czynne od ukończenia 18 lat, - bierne od ukończenia 35 lat	- powołanie przez Prezydenta i uzyskanie wotum zaufania od Sejmu
długość kadencji	5 lat, możliwość sprawowania maksymalnie 2 kadencji	nieoznaczona - maksymalnie tyle czasu, ile wynosi kadencja Sejmu (premier składa dymisję rządu na pierwszym posiedzeniu nowowybranego Sejmu)
konstytucyjne zadania	- czuwanie nad przestrzeganiem Konstytucji, - stanie na straży suwerenności państwa, - stanie na straży bezpieczeństwa państwa oraz nienaruszalności i niepodzielności jego terytorium	- zadania niezatrzymane dla innych organów państwa (domniemanie kompetencji), - prowadzenie polityki wewnętrznej i zagranicznej, - ochrona interesów Skarbu Państwa, - kierowanie administracją rządową
kompetencje pozwalające na realizację zadań	- ratyfikowanie i wypowiedanie umów międzynarodowych, - mianowanie polskich ambasadorów i przyjmowanie ambasadorów innych państw, - sprawowanie zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi (w czasie pokoju za pośrednictwem Ministra Obrony Narodowej), - mianowanie na najwyższe urzędy wojskowe i nadawanie najwyższych stopni oficerskich, - zarządzanie mobilizacji Sił Zbrojnych w przypadku zewnętrznego zagrożenia państwa,	zawieranie umów międzynarodowych wymagających ratyfikacji oraz ich zatwierdzanie i wypowiedanie, - sprawowanie ogólnego kierownictwa nad relacjami z innymi państwami, - sprawowanie ogólnego kierownictwa nad obronnością kraju, - wydawanie przepisów wykonawczych do ustaw (rozporządzeń), - wyłączne prawo do przedstawienia projektu ustawy budżetowej i jej realizacja, - koordynowanie i kontrolowanie prac organów administracji rządowej, - zarządzanie wyborów samorządowych (przez premiera),

	<ul style="list-style-type: none"> - nadawanie obywatelstwa polskiego i wyrażanie zgody na jego zrzeczenie się, - nadawanie orderów i odznaczeń, - stosowanie prawa łaski, - zarządzanie wyborów do Sejmu i Senatu oraz zwoływanie ich pierwszego posiedzenia, - zwracanie się z orędziem do Sejmu, Senatu i Zgromadzenia Narodowego, zwoływanie Rady Gabinetowej (posiedzenia rządu pod przewodnictwem Prezydenta), - podpisywanie lub odmawianie podpisania ustaw, kierowanie ich do Trybunału Konstytucyjnego, - powoływanie sędziów, - powoływanie i odwoływanie rządu, - powoływanie niektórych najwyższych urzędników państwowych (m.in. prezesa Narodowego Banku Polskiego, członków Rady Polityki Pieniężnej, prezesa Trybunału Konstytucyjnego) 	<p>- co do zasady: decyzje Prezydenta RP wymagają dla swojej ważności podpisu premiera (tzn. kontrasygnaty), którego może on odmówić, a podpisując decyzję Prezydenta bierze na siebie odpowiedzialność za nią przed Sejmem; istnieją również wyłączne uprawnienia Prezydenta (tzn. prerogatywy) określone w Konstytucji (wszystkie kompetencje wymienione po lewej stronie są prerogatywami)</p>
<p>przypadki wcześniejszego zakończenia kadencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> złożenie Prezydenta z urzędu orzeczeniem Trybunału Stanu, - śmierć Prezydenta, - zrzeczenie się urzędu przez Prezydenta, - stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta (przez Sąd Najwyższy), - uznanie trwałej niezdolności Prezydenta do sprawowania urzędu przez Zgromadzenie Narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> uchwalenie przez Sejm (konstruktywnego) wotum nieufności, - nieudzielenie przez Sejm wotum zaufania, - rezygnacja Prezesa Rady Ministrów (której przyjęcia Prezydent może odmówić)